

Детската бедност в България

България е на челни позиции по детска бедност в ЕС, единствено в Румъния тя е по-висока. 26% от българчетата или над 420 000 деца в момента живеят в бедност. Те обитават пренаселени жилища, хранят се лошо, имат здравословни проблеми, не се представят добре в училище. Когато пораснат, им е по-трудно да си намерят работа и място в обществото. Ако не бъде атакуван навреме, проблемът с детската бедност се задълбочава и може да прерасне в т.нар. „междупоколенско предаване на бедността“ – за децата, които днес живеят в бедност е много по-вероятно да живеят в бедност и в бъдеще. Вероятността техните деца и внуци да не се измъкнат от капана на бедността – също. Порочният кръг, в който бедността се предава от едно поколение на друго, е факт. Да се даде по-добър шанс в живота на бедните деца е начин да се разруши този порочен кръг и да се ограничи бедността изобщо. Затова преодоляването на детската бедност е приоритет в политиката на България, както и на целия Европейски съюз.

Усилията са насочени към атакуване на причините за появата и разпространението на детската бедност. Множество изследвания показват, че най-силно влияние оказват характеристиките на домакинството, в което расте детето. Най-застрашени от бедност са децата на самотни родители, децата в многодетни семейства, децата в млади семейства с родители под 30-годишна възраст. Образованието на родителите и техният трудов статус също са важен фактор.

Днес, когато вследствие на икономическата криза безработицата е по-висока и обществените разходи за обезщетения и социални услуги се съкращават, все повече семейства са застрашени от обедняване. Според изследване на УНИЦЕФ и Институт "Отворено общество", насочено към ефектите на финансовата криза върху децата и техните родители, всяко трето семейство в България с две или повече деца на възраст до 6 години е бедно. 54% от бедните в страната са домакинства с малчугани.

Подобна е ситуацията и в другите европейски страни. Белгийското председателство на ЕС алармира, че рецесията е вече преодоляна, но сега икономическата криза лесно може да се превърне в социална. Икономическият растеж сам по себе си не може да премахне детската бедност – трябва да се поддържат подходящи услуги и система за защита. Нещо повече – обикновено държавите, които изразходват най-много средства за социално подпомагане, се отличават с най-ниско ниво на детска бедност и най-висока обществена сплотеност.

Детската бедност и предаването на бедността между поколенията са резултат от сложни взаимодействия между структурата на домакинството, в което живее детето, условията на пазара на труда, подкрепата от страна на държавата, но и от други специфични фактори. Затова, най-успешната национална стратегия за преодоляването на тези негативни явления е онази, която се бори с бедността сред децата на всички тези фронтове.

За да преодолее детската бедност, България, от една страна, прилага интегриран подход, който координира усилията на различните институции от значение за детското благосъсто-

яние. От друга страна, прилага се дългосрочен подход, тъй като тези проблеми са сложни и многопластови. Основните направления, в които се полагат усилия, са:

- Подкрепа за доходите на семействата с деца.
- По-добра интеграция на пазара на труда на родителите с малки деца.
- Осигуряване на достъп до качествени социални услуги, подпомагащи отглеждането на детето.
- Подкрепа за децата на най-ранен етап от тяхното развитие.